

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Kž-rz 22/2020-4

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Damira Kosa, predsjednika vijeća te Perice Rosandića, dr. sc. Zdenka Konjića, Ratka Ščekića i Ranka Marijana, članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice – specijalistice Martine Setnik, zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženika Đ. J., zbog kaznenog djela iz članka 120. stavka 1. i dr. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 53/91., 39/92., 91/92., 31/93., 35/93., 108/95., 16/96. i 28/96. - dalje: OKZRH), odlučujući o žalbi branitelja optuženika Đ. J., A. D., odvjetnika u R., podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Rijeci od 19. lipnja 2020. broj K-Rz-3/2013., u sjednici vijeća održanoj 16. studenog 2021.,

p r e s u d i o j e:

Odbija se kao neosnovana žalba branitelja optuženika Đ. J., A. D., odvjetnika u R. te se potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

1. Prvostupanjskom presudom Županijskog suda u Rijeci od 19. lipnja 2020. broj K-Rz-3/2013. optuženik Đ. J. u odsutnosti je proglašen krivim zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavka 1. OKZRH za koje kazneno djelo mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju 14 (četnaest) godina te zbog kaznenog djela uništavanja kulturnih i povijesnih spomenika iz članka 130. stavka 1. OKZRH za koje kazneno djelo mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju 3 (tri) godine. Optuženik je, na temelju citiranih zakonskih odredbi i uz primjenu članka 43. stavaka 1. i 2. točke 2. OKZRH, osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju 15 (petnaest) godina.

2. Na temelju članka 148. stavka 1. u svezi s člankom 145. stavkom 2. točkama 1. do 6. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. - odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19. - dalje: ZKP/08.) optuženik je dužan platiti troškove kaznenog postupka u iznosu od 14.676,99 kuna na ime troškova svjedoka, vještaka i paušalne svote, dok će o trošku na ime nagrade i nužnih izdataka branitelja po

službenoj dužnosti sud odlučiti „naknadno ukoliko to branitelj po službenoj dužnosti zatraži“.

3. Protiv te presude žalbu je podnio branitelj optuženika A. D., odvjetnik u R., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede kaznenog zakona, iako sadržajno samo zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da Vrhovni sud Republike Hrvatske pobijanu presudu ukine i predmet uputi prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje, odnosno da pobijanu presudu preinači.

4. Odgovor na žalbu nije podnesen.

5. Postupajući u skladu s odredbom članka 474. stavka 1. ZKP/08. spis je bio dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

6. Žalba nije osnovana.

7. Branitelj optuženika u žalbi ističe žalbene osnove bitne povrede odredaba kaznenog postupka i povrede kaznenog zakona koje ne konkretizira niti obrazlaže, a Vrhovni sud Republike Hrvatske, ispitujući pobijanu presudu na temelju odredbe članka 476. stavka 1. ZKP/08., nije utvrdio da bi bile počinjene povrede zakona na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

8. U odnosu na žalbenu osnovu pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja (nepotpuno utvrđeno činjenično stanje ne obrazlaže) treba reći da je prema mišljenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao drugostupanjskog suda, prvostupanjski sud, protivno prigovorima žalitelja, pravilno utvrdio sve odlučne činjenice, valjano ocijenio sve izvedene dokaze i iz njih izveo pravilan zaključak da je optuženik načinom postupanja označenim u izreci presude, ostvario sva bitna zakonska obilježja kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavak 1. OKZRH i kaznenog djela uništavanja kulturnih i povijesnih spomenika iz članka 130. stavka 1. OKZRH.

8.1. Nije u pravu žalitelj kada tvrdi da nije dokazano da bi optuženik izdavao naredbe za neselektivno pucanje te likvidaciju civila u mjestu S., niti da bi pod njegovim zapovjedništvom bilo izvršeno rušenje objekata, jer „nit jedan svjedok ispitan u postupku ne navodi takve tvrdnje“, a iskazi ispitanih svjedoka se ne mogu „smatrati vjerodostojnima kako zbog proteka vremena tako i zbog njihovih različitih saznanja i iskaza“.

8.2. Naime, svojstvo optuženika kao zapovjednika u napadu na S. 12. studenog 1991. proizlazi prvenstveno iz iskaza ugroženog svjedoka pod pseudonimom „T.“ koji je, kao pripadnik neprijateljske vojske, potvrdio da je optuženik u inkriminirano vrijeme bio načelnik štaba TO i pomoćnik komandanta bataljuna, što potvrđuje i svjedok J. M., dok iz iskaza svjedoka M. M., koji je u inkriminirano vrijeme bio pripadnik TO P., proizlazi da je optuženik, uz N. M. bio jedan od zapovjednika koji je izdavao naredbe za ubijanje civila govoreći da su to sve ustaše i da ih treba ubiti.

8.3. Kada se uz navedeno cijene i iskazi svjedoka koji su optuženika vidjeli u mjestu S. u vrijeme i nakon napada (M. D. - bio u uniformi JNA i vidjela ga na tenku, M. M. - vidio optuženika kako s tenkovima ulazi u selo, S. K. - vidio optuženika kako nakon zauzimanja mjesta igra kolo), uz činjenicu da je u tom napadu ubijeno 32 civila te da su, prema materijalnoj dokumentaciji koja prileži spisu, uništene, oštećene i zapaljene kuće, opljačkana imovina stanovništva te razrušena župna crkva S. I. N. u S. sa župnim dvorom, pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da su kršenjem pravila međunarodnog prava za vrijeme međunarodnog oružanog sukoba, izdavanjem naredbi za ubijanje civila, uništavanjem i pljačkom imovine i uništavanjem sakralnog objekta kao kulturne i povijesne građevine, u ponašanju optuženika ostvarena sva bitna obilježja terećenih kaznenih djela.

8.4. Stoga je potpuno neutemeljena žalbena tvrdnja da zapovijedi nije izdavao optuženik, jer iz iskaza navedenih svjedoka proizlazi upravo suprotno. Pri tome treba reći da vjerodostojnost iskaza svjedoka nije dovedena u pitanje niti protekom vremena niti zbog njihovih „različitih saznanja i iskaza“, kako to potpuno paušalno tvrdi žalitelj, ne precizirajući pri tome o kojim bi se to svjedocima radilo niti u čemu bi se sastojala različitost u njihovim iskazima.

8.5. Slijedom iznietoga, neosnovana je žalba optuženika iz žalbene osnove pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

9. S obzirom da žalba zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog povrede kaznenog zakona, podnesena u korist optuženika, sadrži u sebi i žalbu zbog odluke o kazni, sukladno odredbi članka 478. ZKP/08., prvostupanjska presuda ispitana je i iz te žalbene osnove.

9.1. Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, smatra da je prvostupanjski sud prilikom odmjeravanja kazne za svako kazneno djelo koje je optuženiku stavljeno na teret pravilno cijenio sve one okolnosti koje su od utjecaja na vrstu i visinu kazne u konkretnom slučaju. Pri tome je kao olakotno pravilno cijunjena okolnost da optuženik u Republici Hrvatskoj nije osuđivan, dok mu je kao otegotno pravilno cijunjena okolnost da je u inkriminiranom događaju smrtno stradalo 32 civilne osobe te da je nastupila velika materijalna šteta na civilnim i sakralnim objektima.

9.2. Stoga su i prema mišljenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao drugostupanjskog suda, cijeneći sve pravilno utvrđene olakotne i otegotne okolnosti, kazna zatvora u trajanju četrnaest godina za kazneno djelo iz članka 120. stavka 1. OKZRH te kazna zatvora u trajanju tri godine za kazneno djelo iz članka 130. stavka 1. OKZRH, primjerene svim okolnostima konkretnog slučaja, dok je jedinstvena kazna zatvora u trajanju petnaest godina odmjerena u skladu s odredbom članka 43. stavka 2. točke 2. OKZRH za kaznena djela počinjena u stjecaju. Tako izrečena kazna zatvora primjerena je kako općoj svrsi kaznenopravnih sankcija iz članka 4. stavka 2. OKZRH, tako i svrsi kažnjavanja iz članka 31. OKZRH.

10. Slijedom iznijetoga, i budući da ispitivanjem prvostupanjske presude nisu nađene povrede zakona na koje ovaj sud, na temelju odredbe članka 476. stavka 1. ZKP/08., pazi po službenoj dužnosti, odlučeno je kao u izreci, na temelju odredbe članka 482. ZKP/08.

Zagreb, 16. studenoga 2021.

Predsjednik vijeća:
Damir Kos, v.r.